

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OLSZTYNIE

im. E. Sukertowej-Biedrawiny
10-117 Olsztyn, ul. 1 Maja 5
tel. (89) 524 90 32 fax (89) 524 90 31
<http://www.wbp.olsztyn.pl> e-mail: wbp@wbp.olsztyn.pl

Olsztyn, 2013-06-27

IM/0532/1/13

**Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa
Narodowego
Departament Własności Intelektualnej i Mediów
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo DWiM/765/13 Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie udziela następującej odpowiedzi:

- nie rozpoczęliśmy procesów digitalizacji własnych zbiorów na szeroką skalę, więc nie mamy praktycznego doświadczenia dotyczącego funkcjonowania przepisów prawa autorskiego w zakresie udostępniania materiałów cyfrowych z własnej kolekcji;
- użytkownicy WBP w Olsztynie mogą wykonywać kopie kserograficzne, wydruki, skany, fotografie materiałów zgromadzonych w WBP w ramach użytku dozwolonego. Zgodnie z regulaminem pobierane są opłaty w wysokości nie przekraczającej kosztów wykonania usługi za: kserokopie i wydruki, nagranie płyty CD z materiałami dla użytkowników. Kolejne regulaminowe ograniczenie, związane jest z ochroną cennych zbiorów i daje bibliotece możliwość odmowy wykonania kopii książki czy rocznika oprawnego czasopisma w przypadku słabej oprawy introligatorskiej, wypadających kartek oraz zbiorów wydanych w dużych formatach. Kserowaniu nie podlegają także książki i czasopisma wydane do 1900 roku oraz jednoegzemplarzowe wydane przed 1939 r.;
- z kontaktów w bibliotekarzami bibliotek publicznych niższego szczebla wynika, że sporo problemów sprawia stosowanie prawa autorskiego w zakresie publicznego odtwarzania filmów, muzyki i audiobooków z własnych zbiorów np. podczas zajęć organizowanych w bibliotece. Biblioteki coraz chętniej gromadzą tego typu zbiory, jednakże nie tak szybko i w tak dużym zakresie, jak wynika to z zapotrzebowania społecznego. Na koniec 2012 r. w bibliotekach publicznych województwa znajdowało się 93 183 j. ew. zbiorów audiowizualnych i dokumentów elektronicznych. Jednym z ograniczeń w szerszym budowaniu kolekcji tego typu zbiorów jest niepewność co do stosowania prawa autorskiego w tym zakresie;
- ponadto biblioteki publiczne województwa rozwijają kolekcje związane z dokumentowaniem historii lokalnej swojej społeczności i są zainteresowane prawidłowym stosowaniem prawa autorskiego w zakresie gromadzenia, a przede wszystkim udostępniania zebranych

materiałów w formie cyfrowej i analogowej. Obecnie 9 bibliotek publicznych województwa buduje kolekcje takich zbiorów w ramach projektu Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej prowadzonego przez Fundację Ośrodka KARTA, ale jest to obszar zainteresowania coraz większej liczby bibliotek. Świadczy o tym fakt, że w 2011 r. w szkoleniu organizowanym w WBP w Olsztynie w 2011 r. poświęconym temu zagadnieniu udział wzięli przedstawiciele z ponad 20% bibliotek województwa;

- ważnym aspektem działalności informacyjnej bibliotek jest szeroka informacja katalogowa, która aktualnie oznacza obowiązkową obecność w Internecie, a oczekiwania użytkowników idą w kierunku jak największego uszczegółowienia tej informacji. Standardowym ich wymaganiem zaczyna być publikowanie w katalogu skanów okładek i spisów treści zasobów bibliotek. Biblioteki są więc bardzo zainteresowane uszczegółowieniem prawa autorskiego w tym zakresie, tak aby mogły legalnie wychodzić naprzeciw oczekiwaniom użytkowników, z jednej strony ściśle dostosowując się do ich potrzeb, z drugiej strony promując skutecznie zasoby, do których udostępniania są zobowiązane przepisami prawa.

Biblioteki publiczne pełnią wyjątkową rolę będąc pośrednikami pomiędzy twórcą, a użytkownikiem. Korzyści z tego procesu płynące dotyczą nie tylko użytkowników, ale i autorów – to w bibliotekach ich dzieła żyją najdłużej, to biblioteki są miejscami, w których najczęściej autorzy spotykają bezpośrednio użytkowników, nie tylko promując swoją twórczość, ale i czerpiąc z tego korzyści finansowe. W końcu to biblioteki są znaczącymi nabywcami dzieł literackich. Doceniają to często lokalni twórcy darując kopie swoich wydawnictw, często z dedykacjami dla przyszłych użytkowników, z pełną świadomością, ich rozpowszechniania, a nie tylko przechowywania w bibliotekach. Niezbędnym elementem w tym procesie jest jasne w stosowaniu prawo autorskie obiektywnie szanujące prawa wszystkich – autorów, bibliotek i użytkowników.

Cieszy nas fakt ogłoszenia konsultacji społecznych odnośnie dozwolonego użytku publicznego. Mamy nadzieję, że dyskusja w gronie specjalistów posłuży wypracowaniu takich rozwiązań, które pozwolą bibliotekom i innym instytucjom na pełne wypełnianie zadań na nie nałożonych, w tym szczególnie zaspokajanie potrzeb użytkowników przy wykorzystaniu zdobyczy technologii i nowych kanałów komunikacyjnych.

z poważaniem

Zastępca Dyrektora
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Wiesława Borkowska-Nichthauser